

Pääekonomistin katsaus kuntien ja kaupunkien talouteen

@MinnaPunakallio

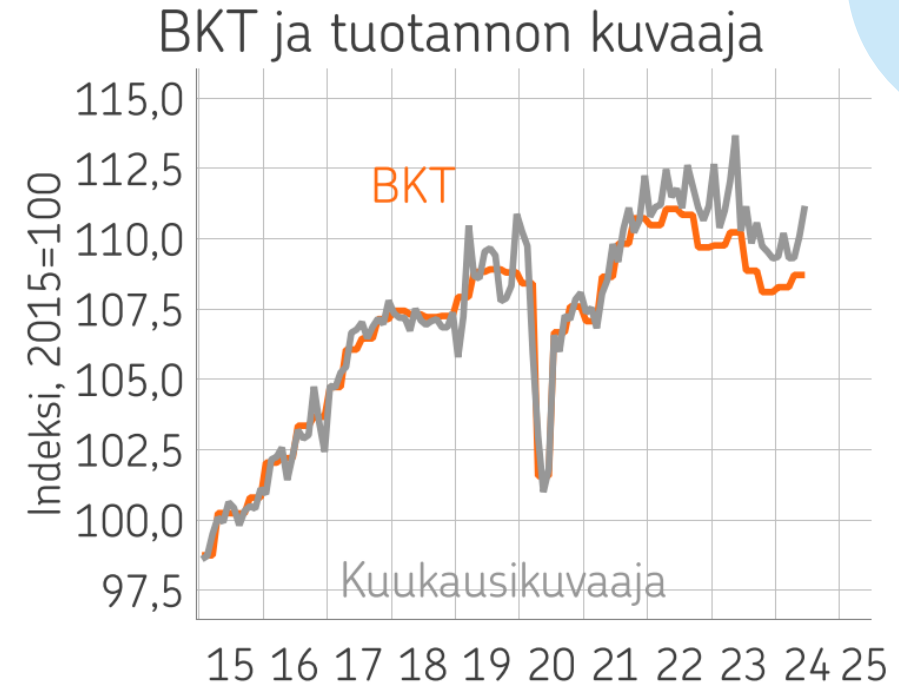
Kuntamarkkinat 18.-19.9.2024

Klo 9.00-9.20

Talouden kasvunäkymät kohentuivat alkuvuonna 2024

- Maailmantalouden kasvu pysynyt vakaana, Euroalue toipunut (hitaasti)
- Suomen talouskasvu on ollut hieman odotettua vahvempaa.
- Kasvua vauhdittanut kuitenkin julkinen kulutus. Yksityinen kulutus sinnittelee, mutta viimeisimmät tilastot miinuksella. Kuluttajien ja yritysten luottamus toipunut hieman. Vienti toipunut hieman. Investoinnit yhä laskussa.

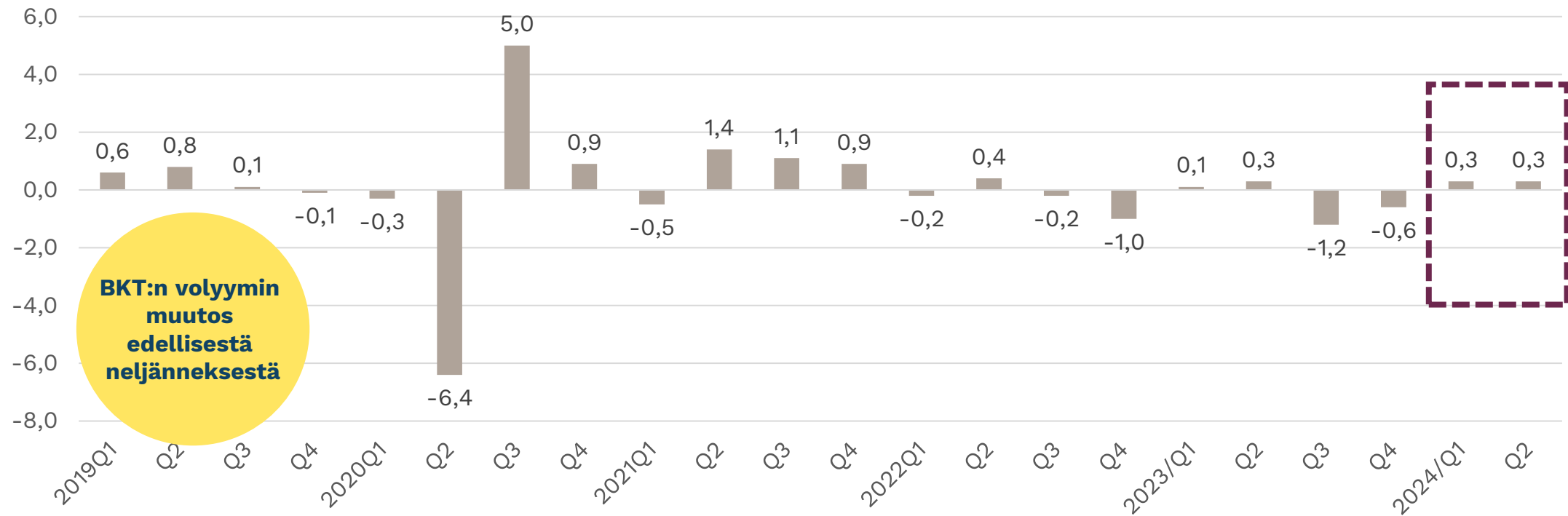
Elpyminen on käynnistynyt

Lähde: Macrobond, StatFin, OP

Bruttokansantuote irtaantui teknisestä taantumasta 2024 alussa: käänne on hauras

volyymien muutos-%, kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu aikasarja

Näkymä 2024-2025

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2024

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2024	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
Labore	syyskuu	-0,2	8,4**	4,0	1,9
ETLA	syyskuu	-0,4	8,0	3,2	1,6
PTT	syyskuu	-0,6	8,4	3,6	2,0
Suomen Pankki	syyskuu	-0,5	8,3	3,4*	1,8*
Handelsbanken	syyskuu	-0,2	8,1	3,0	1,8
Nordea	syyskuu	-0,5	8,2	2,9	1,6
Danske Bank	syyskuu	-0,4	8,3	3,0	1,9
OP	elokuu	-0,5	8,2	3,0	2,0
Hypo	kesäkuu	-1,0	8,5	2,5	1,5
VM	kesäkuu	0,0	7,9	2,9	1,8
Akava Works	kesäkuu	-0,4	8,0	3,5	1,9
Kuntarahoitus	kesäkuu	-0,5	8,0	..	2,4
Euroopan komissio	toukokuu	0,0	7,4
OECD	toukokuu	-0,4	8,0

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2025

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2024	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
Labore	syyskuu	1,7	8,5**	3,9	1,9
ETLA	syyskuu	1,4	7,6	3,2	1,3
PTT	syyskuu	1,1	8,2	3,8	2,4
Suomen Pankki	syyskuu	1,1	8,1	2,9*	1,4*
Handelsbanken	syyskuu	1,5	7,6	3,0	1,7
Nordea	syyskuu	1,5	8,0	3,1	1,4
Danske Bank	syyskuu	1,8	8,0	3,0	1,5
OP	elokuu	2,0	7,9	3,5	2,2
Hypo	kesäkuu	2,0	8,0	3,0	2,0
VM	kesäkuu	1,6	7,6	3,4	1,6
Akava Works	kesäkuu	1,6	7,5	3,0	1,6
Kuntarahoitus	kesäkuu	2,0	7,5	..	1,9
Euroopan komissio	toukokuu	1,4	7,2
OECD	toukokuu	1,9	7,7

”Talous lähtee verkkaiseen nousuun ensi vuonna – isot riskit vaanivat matkalla”

”Maailmantaloudessa ei ole nähtävissä merkittäviä kasvua kiihdyttäviä ajureita.”

”Ensi vuonna talouden ja viennin näkymien kohentuessa sekä asuntomarkkinoiden elpessä investoinnit kääntyvät kasvuun.”

”Palkansaajien ostovoiman kiinni kurominen vie vuosia”

”Inflaatio on rauhoittunut”

Kuntatalouden tila ja näkymät

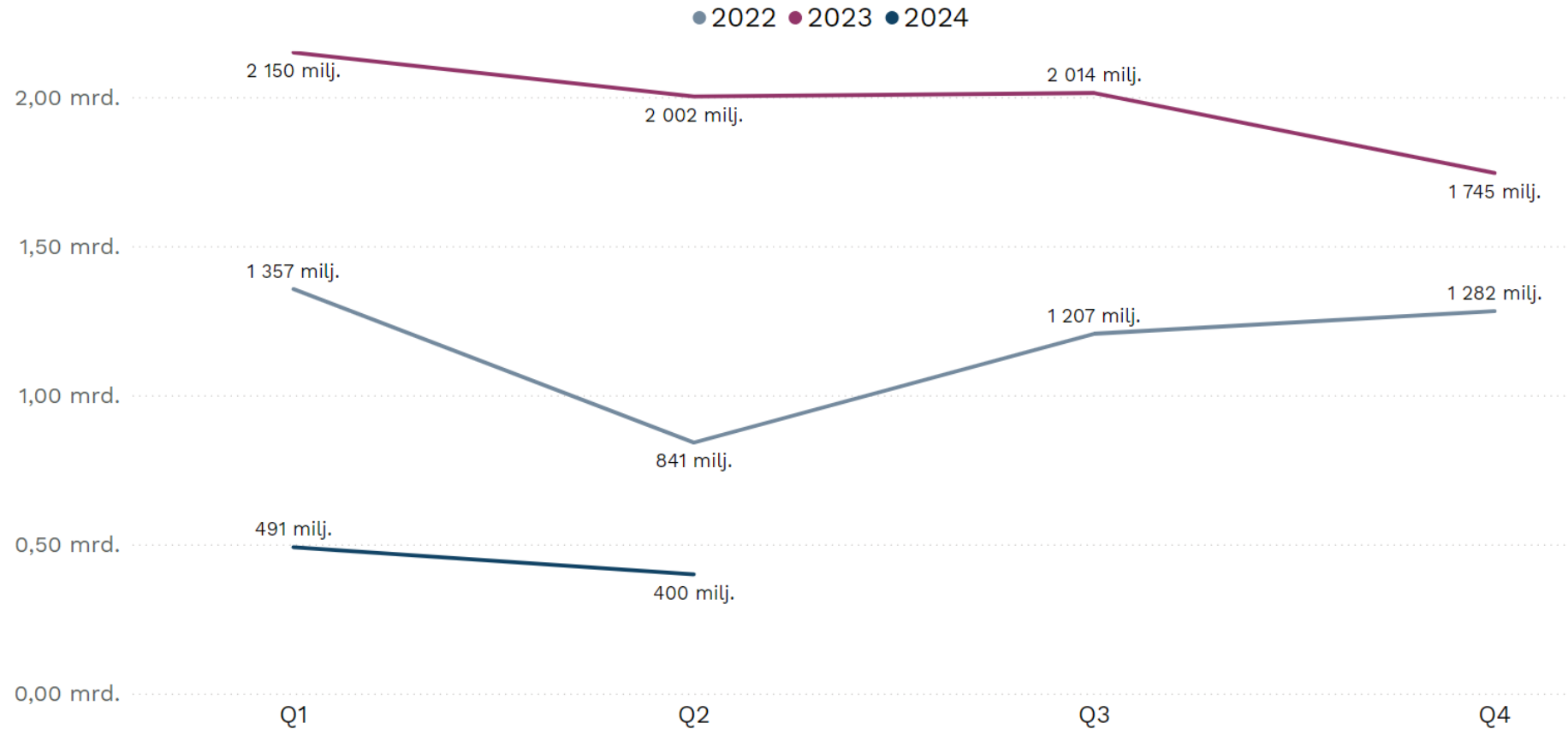
”Jo pitkään oli tiedossa se, että vuonna 2023 kuntien talous oli poikkeuksellisen vahva sote-muutokseen liittyvien niin sanottujen verohäntien vuoksi.”

Minna Punakallio

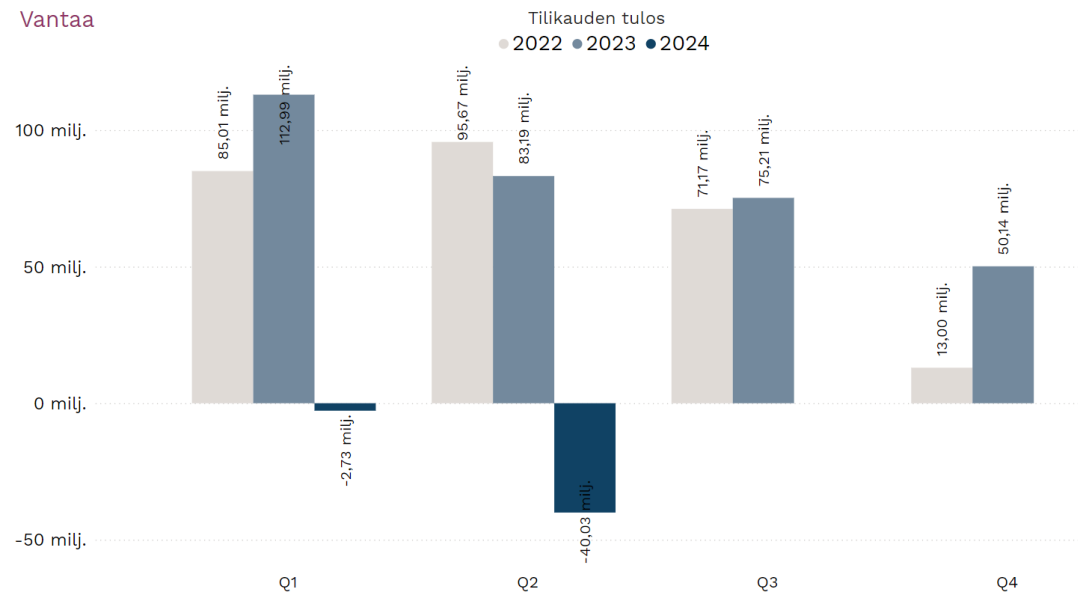

Tilikauden tulos romahti alkuvuonna

kunnat ja kuntayhtymät tammi-kesäkuussa 2024 (Q2)

Monet hyvin pärjänneet kunnat vaikeuksissa

Tilikauden tulos miinuksella myös mm.:

- Lahti
- Jyväskylä
- Kuopio
- Turku
- Pori
- Seinäjoki
- Jopa Espoo ja Kauniainen
- Myös esim. Eurajoki, Sotkamo

Arviointi-
menettelyyn
v. 2024
Lestijärvi ja
Kyyjärvi

Talouden parhaimmiston kärki on monimuotoinen

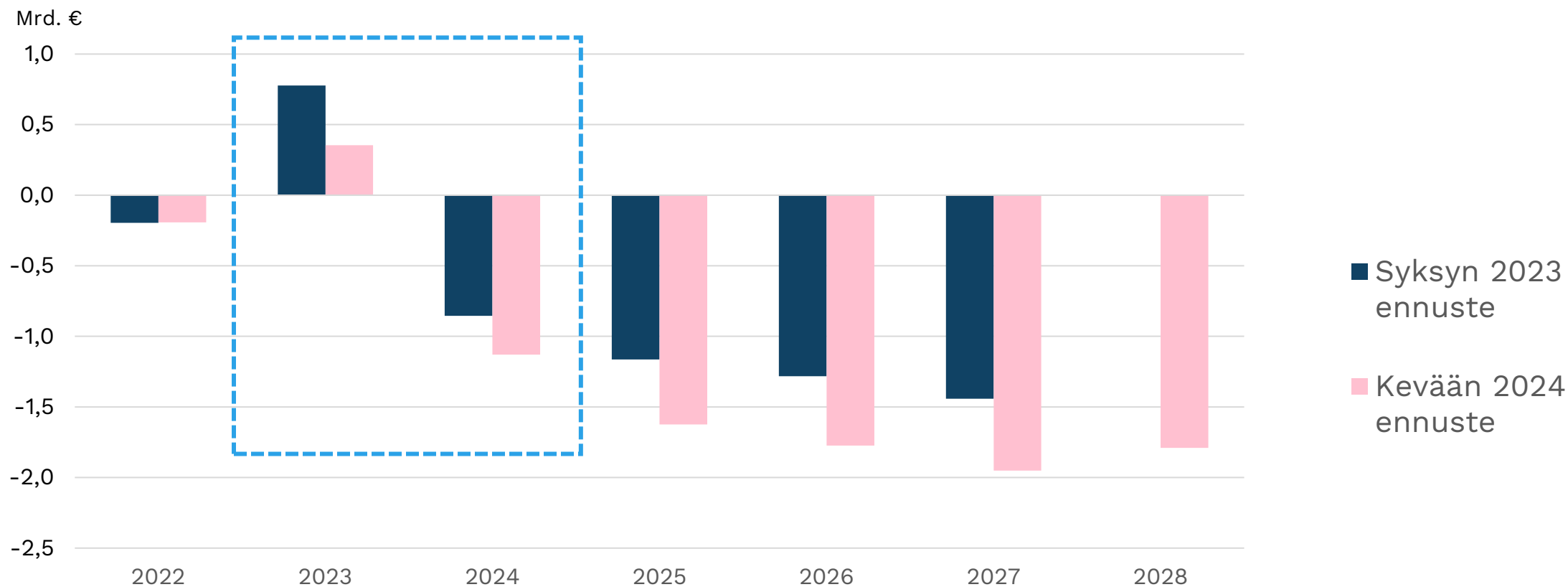
(tilikauden tulos vuoden 2024 kesäkuussa, euroa/asukas)

Tilikauden tulos	Euroa	Euroa/as
Keitele	1 340 271 €	668 €
Toholampi	1 714 657 €	635 €
Kittilä	3 794 232 €	592 €
Sonkajärvi	1 971 218 €	554 €
Sodankylä	3 986 611 €	506 €
Parainen	7 447 703 €	503 €
Koski Tl	823 704 €	375 €
Rääkkylä	513 004 €	269 €
Kivijärvi	261 329 €	250 €
Vieremä	830 059 €	248 €
Helsinki	157 605 945 €	232 €
Iisalmi	4 600 775 €	225 €
Konnevesi	515 129 €	210 €
Ylitornio	753 002 €	209 €
Teuva	966 338 €	209 €
Porvoo	10 464 299 €	204 €
Lappeenranta	14 677 586 €	202 €

**Tampereen Veden
yhtiöittämisen ja
Mikkelin energialaitoksen
myynnin vuoksi
kyseiset kaupungit
on poistettu
listauksesta**

Kuntatalouden ennuste putoaa tänä vuonna noin miljardin alijäämään

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta = tulo-rahoitus – investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

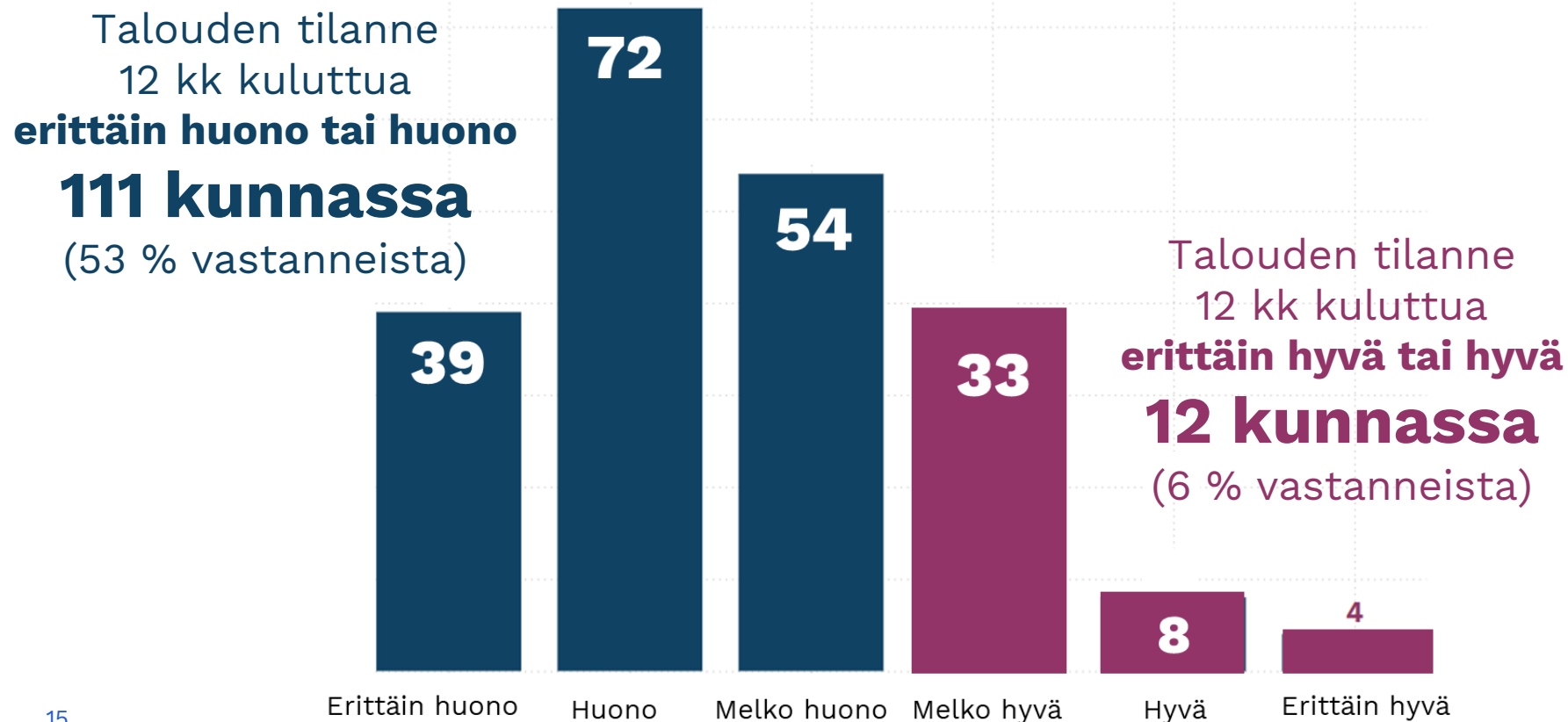
Minna Punakallion blogi 16.9.2024

Kuntaliiton syksyn Talousbarometri: Huomattavat sopeutuspaineet pesiytyivät suuriin kaupunkeihin

Kuntaliiton Talousbarometri julkaistiin 29.8.2024

Kuntien talousjohtajista yli puolet arvioi kunnan talousnäköymien olevan huonoja tai erittäin huonoja 12 kuukauden kuluttua

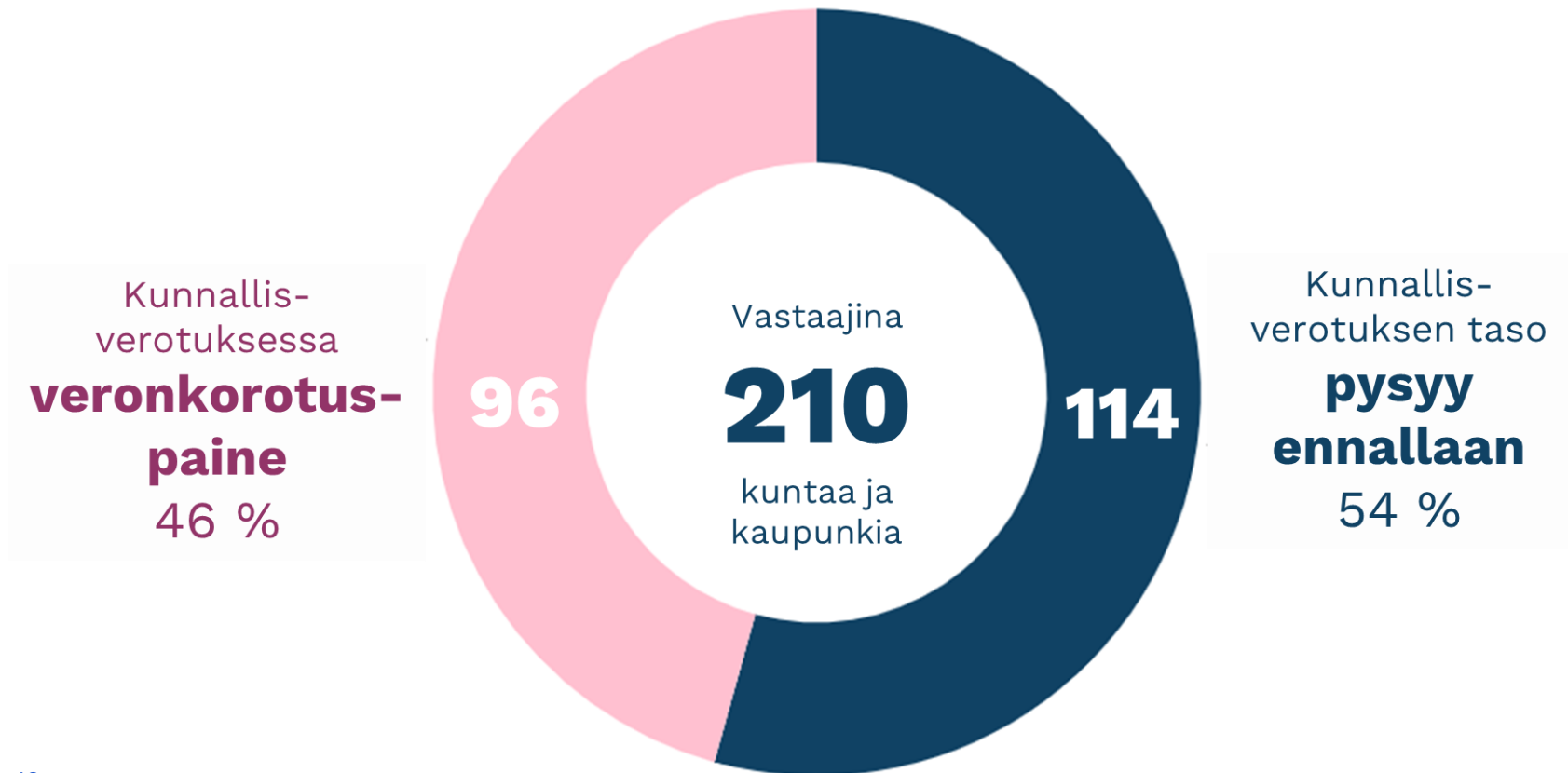

Kuntaliiton Talousbarometri, syksy 2024

- Vastaajina Manner-Suomen kuntien talousjohtajat
- Vastausmäärä 210/293
- Kyselyssä tiedusteltiin näkemyksiä talouden tilasta, talousodotuksista, sopeutustoimien tarpeesta ja kunnallisveroprosentin korotuspaineesta

Kuntaliiton Talousbarometri julkaistiin 29.8.2024

Joka toisessa kunnassa on paine veronkorotuksiin vuonna 2025

Kuntaliiton Talousbarometri,
syksy 2024

- Vastaajina Manner-Suomen kuntien talousjohtajat
- Vastausmäärä 210/293
- Kyselyssä tiedusteltiin näkemyksiä talouden tilasta, talousodotuksista, sopeutustoimien tarpeesta ja kunnallisveroprosentin korotuspaineesta

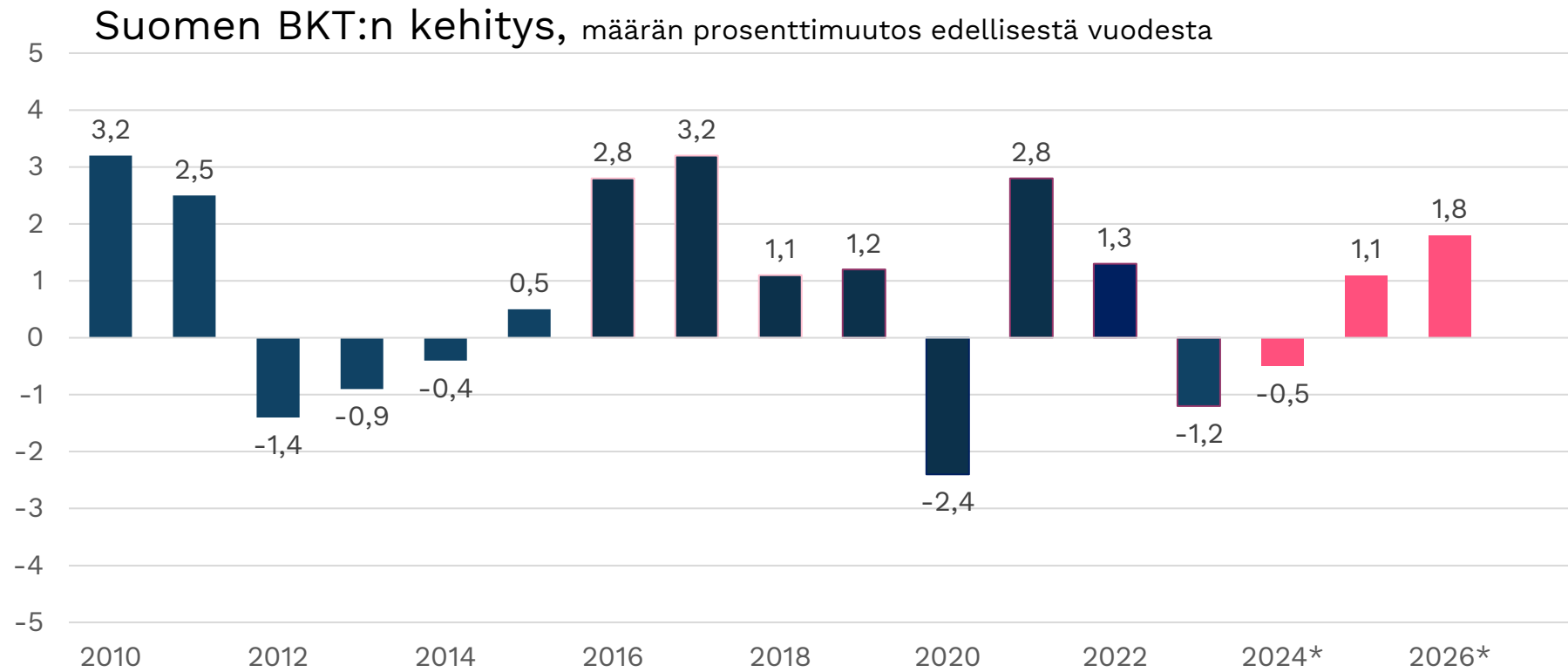
Mitä heikkenemisen taustalla?

1) Kuntiin jääneiden palvelujen menot karkasivat vuonna 2023 käsistä. Heikentää talousnäkymiä.

- <https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2024/kuntasektorin-talous-odotettua-heikompi-vuonna-2023>
- <https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2024/kuntien-heikon-talousnakyman-taustalla-useita-syita>

2) Suhdanteiden heikkous välittyy juuri nyt kuntien verotuloihin ja menoihin

Hallitus leikkaa amiksilta, laittaa paukkuja poliisiin – tässä ovat tärkeimmät rahapäätökset

Kulttuurista leikataan, mutta vähemmän kuin Purra esitti – teatterit, museot ja orkesterit maksumiehiksi

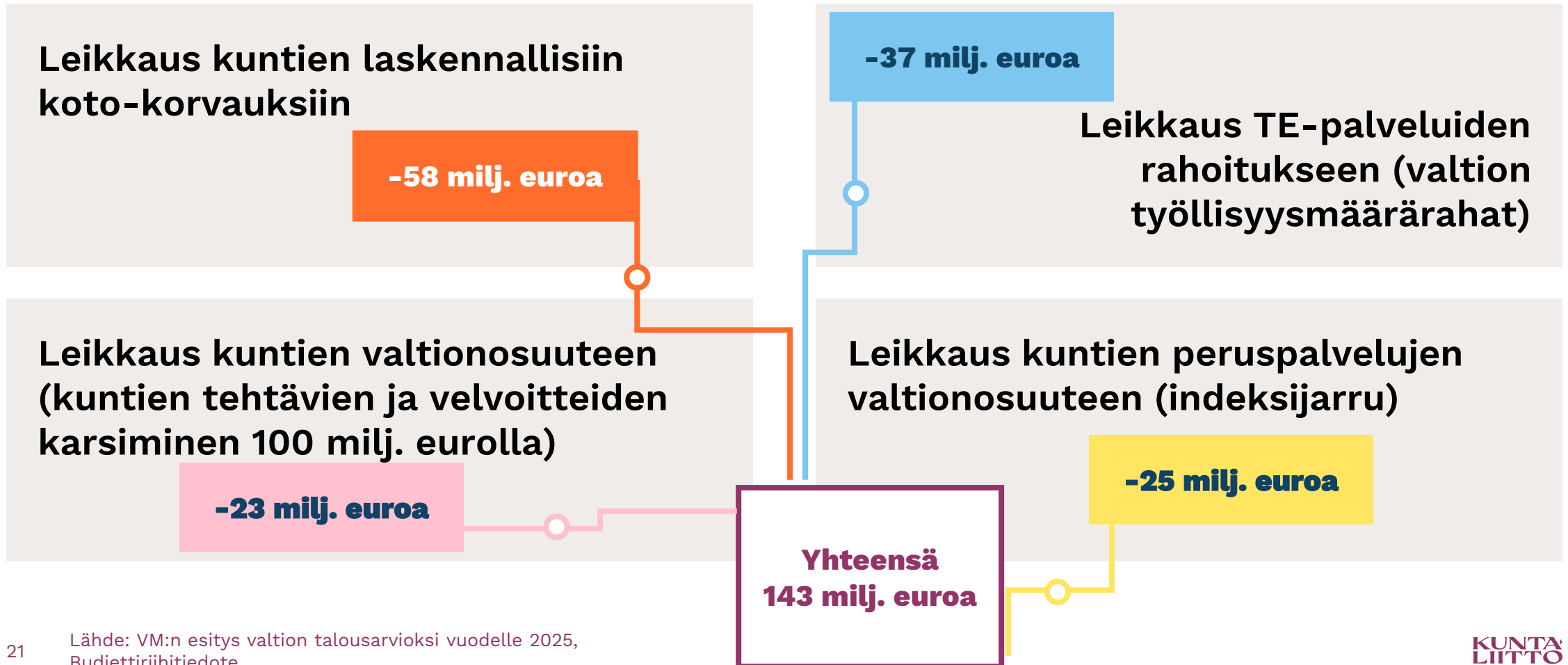
Alijäämä pienenee ensi vuonna vain 0,5 miljardilla, vaikka velkaa otetaan yli 12 miljardia – näin Purra perusteli

Budjetti | Näin verot kiristyvät ensi vuonna – Laskuri näyttää vaikutukset kukkarossasi

Erityisesti veronkorotukset iskevät makeisiin ja tupakkaan. Monien tuotteiden arvonlisäveroa korotetaan ja kotitalousvähennystä supistetaan.

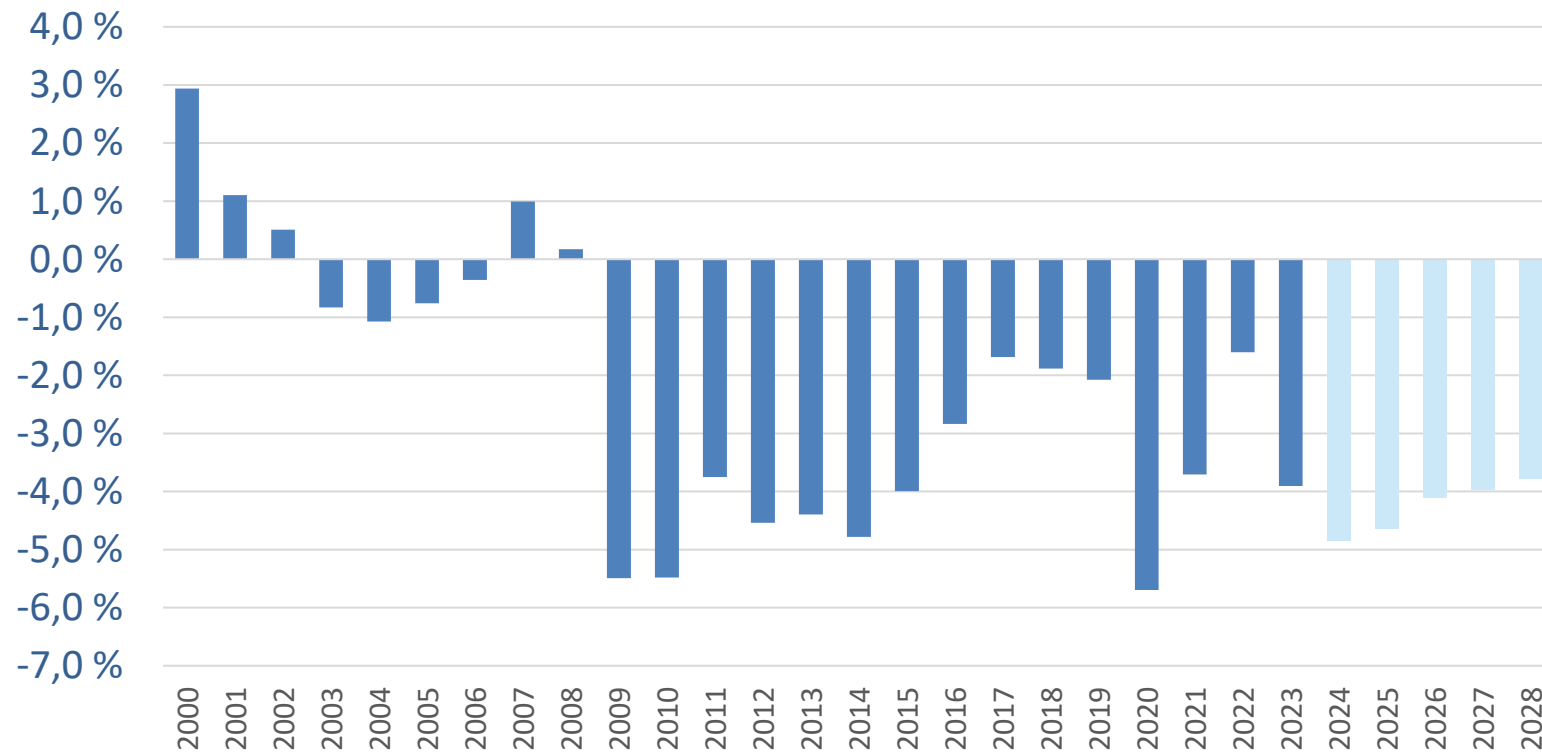
Näin hallitus on leikannut ja leikkaa vielä lisää – katso tästä puhutuimmat kohteet

3) Valtion sopeutus vierailee myös kuntien kukkarolla: leikkaukset vuonna 2025, jotka toistaiseksi ilman velvoitteiden vähentämistä

Kokonaisuus: Julkisen talouden (pl. työeläkelaitokset) tila ei ole paranemassa.

nettoluotonanto, prosenttia BKT:sta

Kunnat ja
hyvinvointialueet
tarkastelussa
mukana

Kiitos!

Minna Punakallio
Puh. 09 771 2095, 040 – 751 5175
minna.punakallio@kuntaliitto.fi
@MinnaPunakallio

